

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 285

van **VINCENT VAN PETEGHEM**

datum: 28 april 2020

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Vlaamse regelgeving en procedures - Bevordering kwaliteit

De kwaliteit van het overheidsbeleid is een cruciale factor voor de sociaal-economische ontwikkeling van een staat of van een deelstaat.

Wetenschappelijk onderzoek heeft het verband aangetoond tussen de kwaliteit van de publieke sector en de economische ontwikkeling en de evolutie op het vlak van gezondheid, inkomensongelijkheid enzovoort. Vergelijkend onderzoek ter zake gebeurt - en terecht - reeds geruime tijd niet enkel op het niveau van de landen, maar ook op het niveau van de regio's in Europa. In dat opzicht moet worden verwezen naar het rapport 'Quality of government in EU regions' van de Universiteit van Göteborg. Vlaanderen neemt daarin de vijftigste plaats in op een totaal van 203 Europese regio's. Dit is beter dan Wallonië (94) en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (110), maar Vlaanderen doet het wel slechter dan de West-Duitse deelstaten (op één na).

De sociaal-economische en maatschappelijke relevantie van de kwaliteit van het overheidsbeleid en de vereenvoudiging van regelgeving en procedures is groot. Het hoeft dan ook geen verbazing te wekken dat er blijvende aandacht voor is bij belangrijke internationale organisaties zoals de Wereldbank, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en in Vlaanderen bij de sociale partners in het kader van de SERV en meer recent de gemeenschappelijke verklaring dd. 22 januari 2020 waarin de sociale partners pleiten voor betere regelgeving.

In het overheidsbeleid neemt de kwaliteit van regelgeving een bijzondere plaats in omdat deze een belangrijke impact heeft op de kosten voor de bedrijven, maar ook op het innovatievermogen van een economie.

Het gaat daarbij om de 'kwaliteit van regelgeving' in brede zin. Er kan worden verwezen naar de acht kenmerken van goede regelgeving die sinds 2003 het referentiekader vormen voor het Vlaamse reguleringsmanagement of wetgevingsbeleid. In 2017 werd door de Vlaamse Regering een negende kenmerk toegevoegd. Kwaliteitsvolle regelgeving voldoet volgens dit referentiekader aan de volgende negen kenmerken: noodzakelijk en doeltreffend; doelmatig en afgewogen; uitvoerbaar en handhaafbaar; rechtmatig; samenhangend; eenvoudig, duidelijk en toegankelijk; onderbouwd en overlegd; blijvend relevant en actueel; digitaal- en innovatievriendelijk.

Het bevorderen van de kwaliteit van het Vlaams overheidsbeleid bevat verschillende aspecten en de volgende zijn van cruciaal belang :

- verbetering kwaliteit van regelgeving;
- verbetering uitvoerbaarheid en handhaving van regels met bijzondere aandacht voor verminderen van administratieve lasten;
- meerwaarde creëren door participatie (middenveld, adviesorganen, verenigingen, burgers);
- goede publieke dienstverlening: digitaal, maar blijvend toegankelijk voor iedereen, gebruiksvriendelijk.

In het Vlaamse regeerakkoord vinden we aandacht voor deze aspecten in de diverse beleidsdomeinen die ook ressorteren onder diverse ministers. We verwijzen daarbij bijvoorbeeld naar de hoofdstukken kanselarij en bestuur, maar ook justitie.

Deze aandacht is een goede zaak, maar dient wel te passen in een globaal concept, een globale benadering ter bevordering van de kwaliteit van het Vlaams overheidsbeleid. We verwijzen daarbij ook naar de structuur en logica van de OESO-publicatie 'Government at a Glance' waarbij de centrale dimensies van het functioneren van een overheid in kaart worden gebracht. Het is ook deze structuur die inspirerend werkte voor de eerste editie van 'Overheden in Vlaanderen in beeld 2019' van het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing. Dit laatste rapport bevat een aantal belangrijke conclusies en aanbevelingen voor het goed functioneren van een complexe overheid in een complexe samenleving.

Het moet een belangrijke algemene doelstelling zijn van deze Vlaamse Regering om de dienstverlening aan de burgers, ondernemingen, organisaties, verenigingen enzovoort optimaal te organiseren en hun problemen doeltreffend op te lossen.

1. Zal de minister-president werk maken van een globale aanpak ter bevordering van de kwaliteit van het Vlaams overheidsbeleid?
2. Op welke manier zal hij daarover de samenwerking organiseren met de vakministers?
3. Zal daarbij ook gebruik worden gemaakt van de wetenschappelijke expertise die voorhanden is, zoals bijvoorbeeld bij het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing en bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 285 van 28 april 2020
van **VINCENT VAN PETEGHEM**

1. Tijdens de vorige regeerperiode heeft de Vlaamse Regering met het [witboek 'Open en wendbare overheid'](#) reeds een globaal plan van aanpak ter bevordering van de kwaliteit van het Vlaams overheidsbeleid goedgekeurd.

Dat plan was opgebouwd rond de volgende vijf pijlers:

- **excellente dienstverlening**
'eenvoudig', 'digitaal', 'inclusief', 'snel' en 'helder' worden meer dan ooit de pijlers van onze dienstverlening.
- **interactieve beleidsvoering met alle betrokkenen**
We werken transparant samen in alle fasen en volgens een hybride aanpak met adviesraden, het middenveld, de burgers, ...
- **regelgeving**
We leggen de focus op heldere, innovatievriendelijke en toekomst-bestendige regelgeving.
- **onderbouwd en transparant beleid**
We nemen beleidsevaluatie en 'evidence informed' beleid als standaard-praktijk op in onze beleidsvoering.
- **interne ontkokering**
We bouwen aan een transparante en oplossingsgerichte samenwerkingscultuur binnen de Vlaamse overheid.

Dit witboek 'Open en wendbare overheid' blijft ook tijdens deze regeerperiode een kompas voor de werking van de Vlaamse overheid; het bevat immers een focus op lange termijn. Zowel in mijn beleidsnota 'Algemeen Regeringsbeleid' als in mijn beleidsnota 'ICT en Facilitair Management' komen de eerste vier pijlers trouwens terug aan bod.

Specifiek wat betreft het aspect van kwaliteitsvolle regelgeving en administratieve vereenvoudiging ga ik in mijn beleidsnota 'Algemeen Regeringsbeleid' daar nader op in bij de strategische doelstelling SD1 '*Een bestuurskrachtige Vlaamse overheid*', met de daarbij bijhorende operationele doelstellingen OD 1.1 '*Innovatievriendelijke regelgeving en minder regeldruk*' en OD 1.2 '*Een transparante Vlaamse Regering*'.

2. In het regeerakkoord zijn op verschillende plaatsen engagementen opgenomen m.b.t. minder gedetailleerde regelgeving, het gebruik van experimentregelgeving en regelluwe zones, het vermijden van z.g. 'goldplating'¹ bij de omzetting van Europese regelgeving, en de vermindering van de administratieve lasten bij verschillende procedures van de Vlaamse overheid.

De samenwerking met de betrokken ministers van de Vlaamse Regering kan hierbij verschillende vormen aannemen. In de eenvoudigste vorm gaat het louter over ondersteuning vanuit de betrokken diensten van de Vlaamse administratie. De samenwerking kan ook meer intensieve vormen aannemen, bv. wanneer de Vlaamse

¹ Het verschijnsel dat individuele landen of regio's de Europese regelgeving bij de omzetting naar eigen regelgeving soms veel strenger maken of eigen regels toevoegen.

overheid in dialoog zal gaan met de bedrijfswereld om de hinderpalen in de regelgeving voor investeringen te detecteren en vervolgens aan te pakken. Ook dit is immers een nieuw engagement in mijn beleidsnota. Dat kan dan bijvoorbeeld verlopen per sector of per thema, en uiteraard zullen de betrokken collega's van de Vlaamse Regering en hun diensten daaraan participeren.

Overeenkomstig de afspraken met het Vlaams Parlement zal ik jaarlijks rapporteren over de concrete uitvoering van de verschillende items die in mijn beleidsnota's aan bod komen, waaronder dus ook dit item.

3. Het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing heeft in mei 2019 een rapport uitgebracht met als titel: '[Overheden in Vlaanderen in beeld](#)'.

Vertrekkend vanuit de beleidsmatige en bestuurlijke uitdagingen voor de Vlaamse overheid geeft deze publicatie een systematisch overzicht van de stand van zaken van de overheden in Vlaanderen. Naar analogie met de OESO-publicaties 'Government at a Glance' resulteert deze analyse in een synthese van kernstatistieken, met mogelijke tijdreeksen, benchmarks, en casussen van besturen in Vlaanderen. Naast de Vlaamse Overheid worden ook de lokale besturen, waar mogelijk, geïntegreerd in dit overzicht.

In dit rapport is ook een hoofdstuk opgenomen over het reguleringsbeleid. Daarin zijn de '*global indicators of regulatory governance*', die de Wereldbank hanteert op landenniveau, doorgerekend naar Vlaanderen, en daaruit blijkt dat Vlaanderen als regio al beter scoort dan het globale federale niveau.

Hetzelfde geldt voor de OESO-indicatoren rond 'regulatory governance'. Ook deze zijn vanuit de OESO beperkt tot initiatieven op het federale niveau.

Uiteraard zullen we ook blijven samenwerken met de SERV om hun inzichten en expertise terzake mee te nemen in het proces. Ik zal daarbij zeker aandacht besteden aan de [gemeenschappelijke verklaring](#) die de SERV op 22 januari 2020 samen met adviesraden van andere regio's en van het federale niveau heeft geformuleerd onder de titel '*Sociale partners pleiten voor betere regelgeving*', waarin zij meer aandacht vragen voor de kwaliteit en de onderlinge interferentie van de regelgeving van de verschillende beleidsniveaus.